DANI EU FONDOVA

British Embassy Zagreb

ŠTO SE MOŽE FINANCIRATI IZ FONDOVA EU U RAZDOBLJU 2014.-2020.?

2013.

11 tematskih ciljeva

1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija
2. Povećanje pristupa, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija
3. Povećanje konkuretnosti malih i srednjih poduzeća (za ERDF), poljoprivrednog sektora (za EAFRD) te ribarskog i akvakulturnog sektora (za EMFF)
4. Podupiranje prijelaza na niskougljično gospodarstvo u svim sektorima
5. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizikom
6. Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa
7. Promicanje održivog transporta i otklanjanje čepova u ključnim mrežnim infrastrukturama
8. Promicanje zapošljavanja i podupiranje mobilnosti radne snage
9. Promicanje socijalne uključenosti i borba protiv siromaštva
10. Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
11. Jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovite javne uprave

1. JAČANJE ISTRAŽIVANJA, TEHNOLOŠKOG RAZVOJA I INOVACIJA (eng. RTDI)

Cilj EU za 2020.

Povisiti razinu ukupnog javnog i privatnog ulaganja u RTDI na 3% BDP-a EU

Ključni fokus za ERDF

- Podrška za inovacije u poduzećima, transfer tehnologije, primijenjena istraživanja
- Istraživačke ustanove i tehnološki centri za izvrsnost, znanstveni parkovi
- Poslovne savjetodavne usluge za istraživanje i inovacije (eng.R&I)

Preduvjet:

Strategija „pametne specijalizacije”

1. JAČANJE ISTRAŽIVANJA, TEHNOLOŠKOG RAZVOJA I INOVACIJA (eng. RTDI)

Poveznice s…

- **ESF-om** – razvoj i osposobljavanje ljudskih resursa (studenti, znanstvenici…)
- **EFPRR-om** – inovacije u prehrambenom sektoru kroz suradnju između poljoprivrede, prehrambene industrije i šumarstva

Komplementarno s…

- **programom HORIZON 2020**
- **EMFR-om** – istraživanja vezana uz more i ribarstvo
- **„Inovacijskom unijom”** – jedna od *glavnih inicijativa* Europe2020

Primjer projekta iz Španjolske

Andaluzijski centar tehnologije obrade kamena (1)

Mramor iz planina Almerije korišten je za izradu spomenika rimske i arapske arhitekture u Granadi i Cordobi

Tehnološki centar pomaže općenito razvoj sektora industrije obrade kamena kako bi regija prevladala brojne izazove

•Temelji se na suradnji sa sveučilištem u regiji

- Višenamjenska građevina s modernim postrojenjima za razvoj novih proizvoda od kamena
  - Laboratorij za premaze od smole i polimera
  - Laboratorij za toplinsku obradu i mehanička ispitivanja
  - Laboratorij za fizikalno-kemijska ispitivanja
  - Laboratorij za površinske obrade
  - Industrijski laboratorij

Primjer projekta iz Španjolske

Andaluzijski centar tehnologije obrade kamena (2)

Razvoj proizvoda visoke kvalitete koji omogućava tržišno natjecanje za sektor i regiju u cjelini

- Analiza znanstvenih stručnjaka, projektna podrška, tehnološki razvoj
- Strategije temeljena na razvoju ljudskih potencijala i marketingu

Tehnološki centar pridonosi jačanju konkurentnosti lokalnih tvrtki

- Uz naglasak na inovacijama
- Usmjerenost na visokovrijedne proizvode
  - npr. moderni namještaj

Doprinos EU: €2.5 milijuna (2002.-2006.)

http://www.ctap.es

Današnja industrija obrade kamena u Andaluziji broji 400 tvrtki s ukupno 9 000 zaposlenih

PROJEKT NETPORT

Karlshamn, Švedska

Stvaranje novog visokotehnološkog sektora baziranog na tržišnim nišama donijelo je boljitak malome gradu koji je trpio posljedice gospodarskog pada

- Strategija pomoću koje grad postaje lider u novoj medijskoj i kreativnoj industriji
- Partnerstvo između općine, poslovnih udruga i tehnološkog instituta

- Novi akademski tečajevi koje je uveo tehnološki institut:
  - Novi mediji / digitalne igre / digitalna logistika
- Aktivna promidžba osnivanja novih poduzeća od strane svih partnera
  - Osigurane su sve relevantne mogućnosti i savjeti

PROJEKT NETPORT

Karlshamn, Švedska

Dosadašnji rezultati

•12 novih tvrtki s više od 50 novih visokotehnoloških radnih mjesta

Ciljevi za 2020.

•125 novih tvrtki / 1.100 novih radnih mjesta

•2.200 novih stanovnika / 2.000 sveučilišnih studenata

Faktori uspjeha

•Fokusirana, dugoročna strategija

•Zajednička vizija i snažno partnerstvo

Doprinos EU € 550.000 (2000.-2006.)

http://www.netport.se

OpTIC – Tehnološki i inkubacijski centar

Wales, Velika Britanija

Izgrađuje se na postojećem klasteru optičke elektronike u regiji

Vlaknasta optika, laseri, holografija

- U inkubatorskom centru s 24 jedinice smjestit će se nove tvrtke ili preseliti postojeće
- Tehnološki centar s najsuvremenijom ‘čistom sobom’
- Poslovni centar za podršku koji daje savjete novim tvrtkama

OpTIC – Tehnološki i inkubacijski centar

Wales, Velika Britanija

Rezultati

- Snažan rast velškog klastera optičke elektronike od otvaranja 2004.
- 38 tvrtki u sektoru s 2 045 zaposlenika

Faktori uspjeha

Welsh Opto-Electronics Forum
Fforwm Opto-Electronig Cymru

- Snažna suradnja s velškim Forumom za optičku elektroniku (Welsh Opto-electronics Forum - WOF)
  - Organizacija za umrežavanje koju vodi industrija, s 80 članova
- Blizina sveučilišta i centara za transfer tehnologije

Ukupni trošak € 33,4 milijuna / EU € 12 milijuna

http://www.technium.co.uk

2. JAČANJE PRISTUPA, KORIŠTENJA I KVALITETE INFORMACIJSKIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA

Flagship inicijativa EU – 'Digitalni plan za Europu'

Ultrabrzi internet i interoperabilne aplikacije

Ključni fokus za ERDF (i CF)

<u>Samo</u> ondje gdje tržište ne uspije osigurati

- Infrastrukture za Pristup sljedeće generacije (eng. NGA)
- Aplikacije za e-vladu, e-zdravstvo, e-uključenost
- Integrirana ICT rješenja za 'pametne gradove'

Cilj za 2020.

50% ili više europskih kućanstava s vezom na internet iznad 100 Mbps

2. JAČANJE PRISTUPA, KORIŠTENJA I KVALITETE INFORMACIJSKIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA (eng. ICT)

Poveznice s EAFRD-om

- Širokopojasna veza u ruralnim područjima, aplikacije za poljoprivredu
- E-sadržaj za ruralni turizam

Poveznice s ESF-om

- Aktivnosti za digitalnu pismenost

Komplementarnost s projektom „Povezivanje Europe"

- E-identifikacijska isprava, e-nabava, e-pravo, elektronska zdravstvena evidencija itd.

2. JAČANJE PRISTUPA, KORIŠTENJA I KVALITETE INFORMACIJSKIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA

British Embassy Zagreb

Digitalno Škotsko visočje i otoci

Škotska, Velika Britanija

Udaljena regija – problem iseljavanja mladih

„Virtualno" Sveučilište Škotskog visočja i Otoka

- Jedino sveučilište u Škotskom visočju i Otocima
- Širokopojasna infrastruktura koja povezuje 13 koledža i istraživačkih centara
- 7600 studentata (53% izvanrednih, 47% redovnih)
- 49 preddiplomskih i 21 poslijediplomski tečaj
- Video-konferencije i učenje na daljinu

Ukupni trošak € 45 milijuna / EU € 16 milijuna

http://www.uhi.ac.uk

„Za svaku uloženu funtu, Sveučilište škotskoj ekonomiji daje 4."
„Sveučilište osigurava 3.300 stalnih radnih mjesta"

2. JAČANJE PRISTUPA, KORIŠTENJA I KVALITETE INFORMACIJSKIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA

British Embassy Zagreb

Digitalno Škotsko visočje i otoci

Škotska, Velika Britanija

danas informacijske i komunikacijske tehnologije podupiru gospodarski razvoj cijele regije

- **Radite globalno – otočje Hebrides**
  http://www.work-global.com

  –Jedinstveni portal za e-posao i podršku za Otoke

  –Visoko učinkoviti ICT omogućava otočju Hebrides da maksimizira svoju konkurentnu prednost kao lokacije za poslovanje:

  - Niski troškovi / visokokvalificirana radna snaga
  - Nizak promet radne snage

British Embassy Zagreb

Digitalno Škotsko visočje i otoci

Škotska, Velika Britanija

- **Pristup sljedeće generacije (eng. NGA)** za sve dijelove Visočja i Otoka
  http://www.hie.co.uk/support-for-communities/community-broadband-scotland/default.html

- Pomoći će održivosti osjetljivih zajednica
  - Poboljšanje pružanja javnih usluga, obrazovanja itd. na daljinu
  - Omogućava nove oblike rada na daljinu

- Cilj za 2015.: širokopojasna mreža od 40-80Mbps u 85-90% radnih prostorija

Ukupni trošak oko € 300 milijuna / EU – € raspravlja se

3. JAČANJE KONKURETNOSTI ZA MALA I SREDNJA PODUZEĆA (eng. SMEs)

„Temelj gospodarstva EU"

Ključni fokus za ERDF

- Ulagačka podrška – početni kapital, jamstva, zajmovi (postepeno zamjenjuju darovnice)
- Savjetovanje – u različitim stupnjevima razvoja malog ili srednjeg poduzeća (MSP)
- Poboljšanje regulatornog okruženja – npr. jednostavniji postupak javne nabave
- Razvoj novih poslovnih modela - internacionalizacija
- MSP i nova područja – kreativne i kulturne industrije, eko-inovacije itd.

3. JAČANJE KONKURETNOSTI ZA MALA I SREDNJA PODUZEĆA (eng. SMEs)

Poveznice s ESF-om

•Izgradnja vještina u malim i srednjim poduzećima / nove radne prakse

•Osposobljavanje za nove zaposlenike

Ključni fokus za EAFRD

•Restrukturiranje farmi i upravljanje rizikom

•Mladi farmeri

•Umrežavanje i marketing

Ključni fokus za EMFF

•Poduzetništvo u ribarstvu

•Novi procesi i tehnologije

3. JAČANJE KONKURETNOSTI ZA MALA I SREDNJA PODUZEĆA (eng. SMEs)

„Mingo" – konzultantski ured za pokretanje posla

Beč, Austrija

Mingo nudi širok raspon savjetodavnih usluga:

- Vodstvo za početnike i mlade poduzetnike (do 5 godina)
- Savjeti za poslovne planove, financijsko planiranje i marketing

- Pomoć s administrativnim procedurama, socijalnim osiguranjem, porezom na dohodak itd.
- Inovacijsko savjetovanje i redovite radionice o raznim temama
- Posebna podrška (na vlastitom jeziku) za tvrtke čiji su vlasnici useljenici

3. JAČANJE KONKURETNOSTI ZA MALA I SREDNJA PODUZEĆA (eng. SMEs)

Mingo – konzultantski ured za pokretanje poslovanja

Beč, Austrija

Mali trošak za poslovni prostor:

- Lako pristupačna centralna lokacija
- Zajedničke poslovne usluge

Ukupni trošak € 1,3 milijuna / EU € 0,6 milijuna https://www.mingo.at

Faktori uspjeha:

Sve usluge na jednom mjestu

Izvrsno poznavanje lokalnog poslovnog okruženja

Jaka umreženost Bečke poslovne agencije

3. JAČANJE KONKURETNOSTI ZA MALA I SREDNJA PODUZEĆA

Poduzetnička kapitalna sredstva za mala i srednja poduzeća

Latvija

Studija iz 2003. pokazala je manjak mogućnosti financiranja za mala poduzeća u ranoj fazi razvoja – banke su bile previše „nesklone riziku"

„Fond za sredstva" za poduzetnički kapital stvoren je uz podršku EU

- Partnerstvo između latvijskih javnih institucija:
  - Ministarstva gospodarstva, Ulagačke i razvojne agencije i Jamstvene agencije
- Imenovani su upravitelji fonda iz privatnog sektora (natječaj za ponude)
  - Kombinacija zajmovnog financiranja / sudjelovanja u vlasničkom kapitalu

Zajedničko investiranje u tvrtke s potencijalom brzog rasta

- Već sa snažnim upravnim timovima i poslovnim planovima
- 3 zasebna pod-fonda za različite vrste potreba MSP-a

Javna sredstva ne zamjenjuju privatni novac, nego omogućavaju rizičnija ulaganja

Poduzetnička kapitalna sredstva za mala i srednja poduzeća

Latvija

Revolving značajke fondova

• Ulaganja su podržala uglavnom nove sektore – elektroniku, informacijske i komunikacijske tehnologije

• Novac se vraća u fondove i koristi za podupiranje drugih malih i srednjih poduzeća

Ukupni trošak € 32milijuna / EU € 11 milijuna / država € 4 milijuna / privatni sektor € 17 milijuna

http://www.lga.lv

Četverostruko povećanje javnog ulaganja u fondove u 2007.-2013.!

Faktori uspjeha

• Snažna politička podrška
• Ravnoteža između javnog vodstva i uključenosti privatnog sektora
• U okviru fondova izgrađeno je poslovno savjetovanje i aktivnosti za podršku
  - Europska ulagačka mreža, novi MBA program na lokalnom sveučilištu itd.

PRODEM

Poboljšanje ekološkog učinka malih i srednjih poduzeća Belgija

Projekt u funkciji od 1996. - financiranje od EU za proširenje u 2000.

- Projekt vodi VITO – istraživačka organizacija sa 600 zaposlenika
- Tvrtke uče kako učiniti svoje proizvodne procese „zelenima”
- Ekološke revizije za mala i srednja poduzeća

PRODEM

Poboljšanje ekološkog učinka malih i srednjih poduzeća Belgija

- Ocjene izvedivosti za dokazano ekološki prihvatljive tehnologije
  - Širok izbor objekata za testiranje
- Demonstracijski projekti za testiranje novih postupaka i materijala
- Savjeti o proizvodnji obnovljive energije i umrežavanju

Doprinos EU € 500.000 (2007.-2008.)

http://www.vito.be

- **Više od 300 malih i srednjih poduzeća** primilo je ekološke savjete i podršku

Primjer projekta iz Bugarske

Ulaganje u mlade poljoprivrednike (1)

Više od 33% poljoprivrednika Europske unije je starije od 65 godina - tek 7% njih mlađe je od 35 godina. Sve starija populacija stanovništva na ruralnom području predstavlja izazov za buduću opskrbu hranom.

Težište EU fondova je upravo u podršci mladim poljoprivrednicima

Takvi proizvođači hrane mogu biti dinamični i inovativni – često pokazuju interes za testiranje novih ideja i suvremenih metoda u primjeni novih tehnologija

Mladi bugarski poljoprivrednik - Krasimir Hristov Krastev

- Primjena paketa mjera podrške EU u novim poljoprivrednim djelatnostima – voće, žitarice i bademi
- Edukacija i savjetodavne usluge
- Financiranje ulaganja u razvoj poljoprivrednih gospodarstava

© Krasimir Hristov Krastev

Primjer projekta iz Bugarske

Ulaganje u mlade poljoprivrednike (2)

Doprinos EU: €27.250

http://ceja.eu/en/about/what-is-ceja

- Investicije
  - 1,8 hektara pod nasadima badema
  - nova oprema za uzgoj badema - traktor i prskalica
- 150 sati obuke
  - uz poštivanje fitosanitarnih standarda EU
  - ekološka proizvodnja hrane
- Savjetodavne usluge
  - priprema poslovnog plana

© Krasimir Hristov Krastev

„Zahvaljujući savjetima i obuci danas imam nove ideje o tome kako uzgajati usjeve visoke kvalitete što je istovremeno dobro za moju zemlju i za profitnu maržu"

Krasimir Hristov Krastev

Primjer projekta iz Španjolske
Riblje brašno iz ribljeg otpada (1)

Lokalno poduzeće koje se bavi akvakulturom - Salinas del Astur

- uzgoj i prodaja brancina i orade
  - godišnja potrošnja od €40.000 na riblju hranu
- prepoznalo je priliku za bolju zaradu u proizvodnji ribljeg otpada s lokalne burze riba
  - prije se otpad spaljivao

Ulaganja iz EU fondova – korištenje strojeva

- kombinira riblji otpad s krušnim mrvicama koje se sakupljaju u tom području

- otpad je danas vrijedan izvor resursa koji pokriva 50 % potreba poduzeća

- pozitivni dodatni utjecaj na okoliš

Primjer projekta iz Španjolske

Riblje brašno od ribljeg otpada (2)

Rezultati projekta

- poduzeće godišnje uštedi €20.000
- uz stvaranje novih radnih mjesta

Ukupni trošak €31.000 / EU €7.000

http://www.puntaumbria.es/opencms/opencms/puntaumbria/content/sali/index_xmlpage.html

- rast proizvodnje i dodane vrijednosti
- u kontaktu sa stručnjacima iz različitih područja djelovanja sa ciljem usavršavanja tehnika proizvodnje

Postoje mogućnosti za razmjenu iskustava s drugim regijama i državama

4. PREMA NISKOUGLJIČNOM GOSPODARSTVU U SVIM SEKTORIMA

Ključne Direktive EU :

Energetska učinkovitost zgrada / Energetske usluge / obnovljiva energija

Ključni fokus za ERDF

- Energetska učinkovitost i obnovljiva energija u:
  - Javnim zgradama i stambenom sektoru
  - Poduzećima
- Nove tehnologije za obnovljivu energiju
- Niskougljične strategije za gradska područja – uklj. ‘pametne’ mreže

Glavninu ulaganja treba ostvariti <u>privatni sektor</u>

EU fondovi za <u>maksimalni učinak</u>

4. PREMA NISKOUGLJIČNOM GOSPODARSTVU U SVIM SEKTORIMA

Ciljevi za Europu 2020. "20/20/20"

Ključni fokus za EAFRD

•Energetska učinkovitost / smanjenje poljoprivrednog zagađenja / zalihe biomase

Ključni fokus za EMFF

•Energetska učinkovitost u ribarstvu

Komplementarnosti

•Ciljano osposobljavanje za ESF

•EU LIFE program

•EU Strateški plan za energetsku tehnologiju

•EU Energetski plan za 2050.

Toplinska obnova javnih zgrada

Litva

6-godišnji program radova za 2008.-2015.

- Ciljano 550 zgrada
  - Obrazovne ili predškolske / javne zdravstvene, sportske i kulturne institucije
- Revizija potrošnje energije kako bi se odredile potrebe
  - Popravak vanjskih zidova, modernizacija energetskih sustava

Toplinska obnova javnih zgrada

Litva

Rezultati

- Ciljna ušteda energije = 133 GWh godišnje
- Smanjena ovisnost o uvozu energije
- Znatna smanjenja u troškovima režija za zgrade
- Dosad 443 tvrtke uključene u radove
- Stvoreno/osigurano 24.000 radnih mjesta

Državni ured za središnju nabavu izradio je e-katalog sa standardnim cijenama i specifikacijama za nabavu – npr:

- *Izolacija podruma / zidova*
- *Obnova sustava grijanja*

Ukupni trošak € 300 milijuna / EU € 260 milijuna

http://www.ukmin.lt

Primjer projekta iz Danske

Otok Samsø sa obnovljivim izvorima energije

4300 stanovnika – zajednica koja je u potpunosti zadovoljava svoje potrebe

Obnovljivi izvori energije na otoku

•vjetrenjače, zagrijavanje na bazi slame, solarni toplinski sustavi za proizvodnju električne energije

•osiguravaju 100% ukupnih potreba za električnu energiju i 75% potreba za grijanjem

Ranije potpuno ovisni o uvozu nafte, plina i ugljena

Energetska akademija Samsø (1)

•centar za istraživanja i konferencijski centar

•obrazovno i savjetodavno središte za poslovne i privatne korisnike

Primjer projekta iz Danske

Otok Samsø sa obnovljivim izvorima energije (2)

Energetska akademija kao žarišna točka

- jačanje aktivnosti zajednice koje se odnose na energetska pitanja
- studijska putovanja – političari, istraživači, novinari (preko 2000 polaznika godišnje)

Zgrada Akademije je izgrađena po principu zelene gradnje – proizvodi 8000 kWh godišnje

Ciljevi za 2020.

- povećanje energetske učinkovitosti
- izbacivanje fosilnih goriva iz otočnog prijevoza
- postupno napuštanje konvencionalnih vozila na otoku Samsø

Sredstva EU za Akademiju

€400.000

http://www.energiakademiet.dk/

4. PREMA NISKOUGLJIČNOM GOSPODARSTVU U SVIM SEKTORIMA

Primjer projekta iz Kenta, Velika Britanija
Zelena gradnja za zelenu građevinu (1)

Industrijski okoliš u Vel. Britaniji odgovoran je za 50% emisije CO_2 , 50% veće potrošnje vode i preko 30% otpada koji završi na odlagalištima

SusCon – Edukacija po principu zelene gradnje

- prikuplja znanje iz <u>svih</u> relevantnih disciplina
  - urbanisti, arhitekti, inženjeri i građevinari (zajedničko djelovanje dovodi do boljih rezultata)

- cilj edukacije koji predstavljaju bit zelene gradnje
  - održiva gradnja, niski udio CO_2
  - energetska učinkovitost, sustavi obnovljivih izvora
  - energije
  - očuvanje bioraznolikosti
  - održivi razvoj

4. PREMA NISKOUGLJIČNOM GOSPODARSTVU U SVIM SEKTORIMA

Primjer projekta iz Kenta, Velika Britanija
Zelena gradnja za zelenu građevinu (2)

Tečajevi uključuju

- Intenzivnu suradnju s disciplinama uključenim u izgradnju
- Izdavanje nacionalnih vjerodajnica

Rezultati za razdoblje 2009.-2011. - nadmašili očekivanja…

- 417 malih i srednjih poduzeća prijavilo se na tečajeve
  - početni cilj: 280
- 1250 polaznika
  - 441 nezaposlenih (početni cilj: 400)

Ukupni trošak €2.5 milijuna / EU €1.2 milijuna

www.suscon.org.uk

5. PRILAGODBA NA KLIMATSKE PROMJENE PREVENCIJA I UPRAVLJANJE RIZIKOM

<u>Prilagodba</u> = prilagođavanje na posljedice klimatskih promjena:

- ***Više temperature i razine mora, poplave***
- ***Više ekstremnijih meteoroloških događaja***

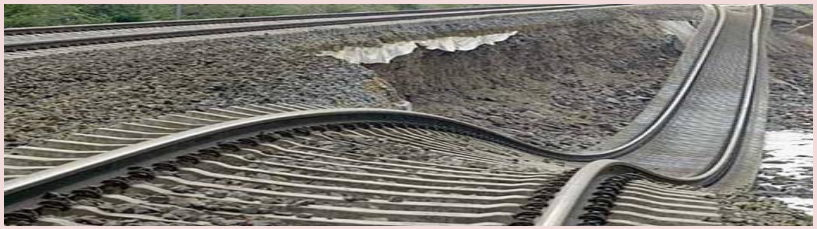

Ključni fokus za ERDF i CF

- Strategije i akcijski planovi za prilagodbu
- Otpornost infrastruktura, zdravstvenih sustava i eko-sustava
- Smanjenje pritiska na vodne resurse
- Ulaganje u protupoplavnu i obalnu obranu
- Mapiranje rizika, sustavi za rano upozorenje i upravljanje katastrofom
  - oluje, ekstremne temperature, šumski požari, suše, poplave

5. PRILAGODBA NA KLIMATSKE PROMJENE PREVENCIJA I UPRAVLJANJE RIZIKOM

Ključni fokus za EAFRD

•Održivo upravljanje tlima i vodama

•Održavanje genetske raznolikosti

Ključni fokus za EMFF

•Niskougljična rješenja za ribarstvo i akvakulturu

– Ribarska plovila, luke, akvakulturne farme i obrada

Komplementarnosti

•Ciljane aktivnosti za obuku u okviru ESF-a

•EU LIFE program

Prilagodba zelenog i plavog prostora za gradska područja i eko-gradove

GRaBS

14 partnera iz 8 zemalja članica EU – projekt INTERREG IVC

- **Prostorno planiranje i urbani dizajn za prilagodbu na klimatske promjene**
  - Suradnički pristup
  - Razmjena iskustva

- **27 regionalnih sastanaka o prilagodbi na klimatske promjene**
  - Gotovo 800 sudionika
  - Veće znanje i vještine 130 djelatnika u lokalnim tijelima
  - Dosad 11 Akcijskih planova za prilagodbu

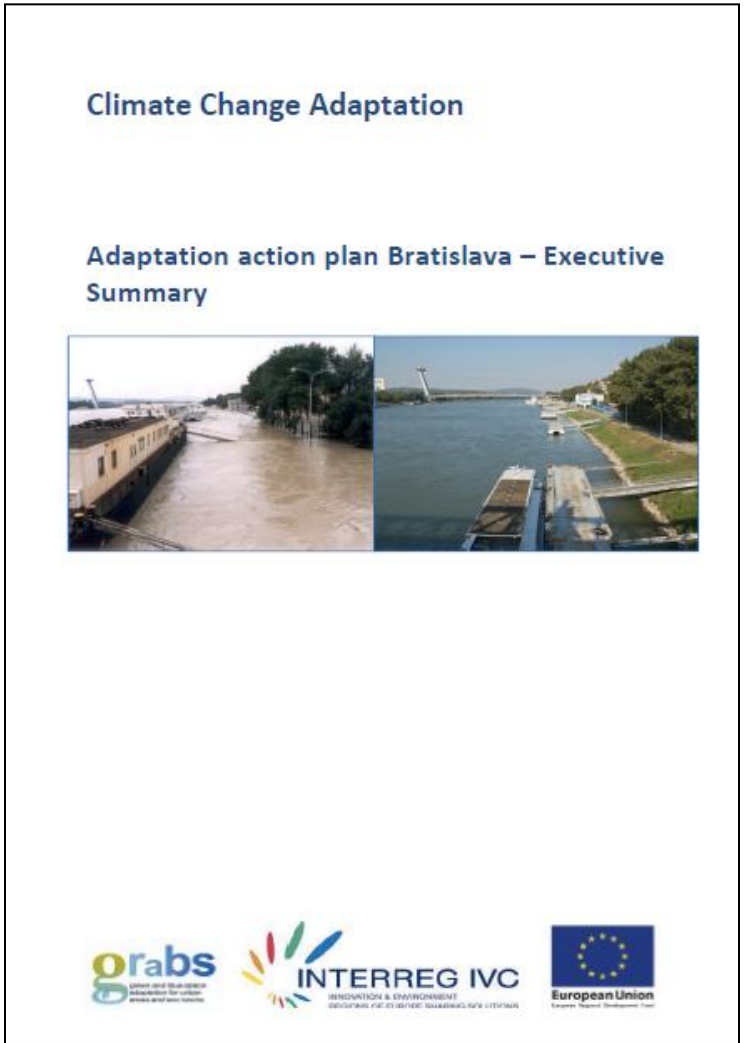

British Embassy Zagreb

Prilagodba zelenog i plavog prostora za gradska područja i eko-gradove

GRaBS

14 partnera iz 8 zemalja članica EU – projekt INTERREG IVC

- **Alat za ocjenu rizika i ranjivosti (Sveučilište u Manchesteru)**
  - Omogućuje izrađivačima planova da izmjere ranjivost pojedinih područja na obrasce klimatskih promjena

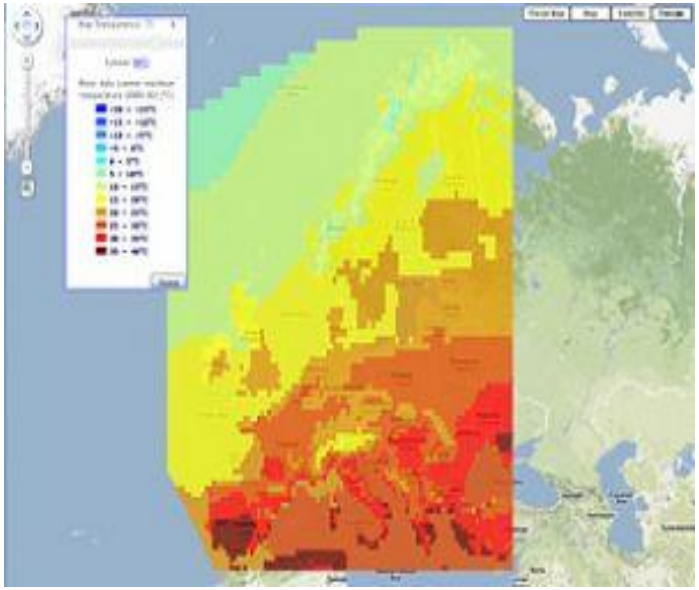

- **Podatkovna baza dobrih praksi**
  - 15 detaljnih izvještaja o analizi slučaja

Ukupni trošak € 3,2 milijuna / EU € 2,4 milijuna

http://www.grabs-eu.org

ECOVARS
Midi-Pyrénées, France
Zaštita planinskih područja od erozije primjenom prirodnih tehnika

Projekt ECOVARS

•Sađenje sjemena oko područja gradnje, skijališta itd.

•Potrebna su partnerstva između stručnjaka u sjemenarstvu, očuvanju biljaka i genetici kako bi se odredila optimalna vrsta

Doprinos EU € 47.000 (2008.)
http://www.ecovars2.fr

•Najbolje dugoročno ekološko rješenje za eroziju tla

•Znatno viša svijest kroz mreže između eksperata, lokalnih tijela i građevinskog sektora

6. ZAŠTITA OKOLIŠA I PROMICANJE UČINKOVITOSTI RESURSA

Ključni fokus za ERDF i CF

•Vodoopskrba, pročišćavanje otpadnih voda

– Uključujući upravljanje riječnim koritima

•Upravljanje krutim otpadom – ponovno korištenje, recikliranje, povrat

•‘Zelena’ infrastruktura

- Uključujući lokacije Natura 2000

•Aktivnosti za smanjenje zagađenja zraka koje uzrokuju prijevozna sredstva

6. ZAŠTITA OKOLIŠA I PROMICANJE UČINKOVITOSTI RESURSA

Samo ERDF

- Jačanje kulturne baštine i krajolika (ruralnih i urbanih)
- Odvodnja u gradovima, obnova tla
- Rehabilitacija kontaminiranih lokacija

Ključni fokus za EAFRD

- Jačanje bioraznolikosti / organski uzgoj
- Poboljšanje kvalitete vode i tla

Ključni fokus za EMFF

- Prijelaz na ekološki održivo ribarstvo / eko-inovacije

Unaprjeđenje regionalnog centra za upravljanje otpadom

Slovenija

Gradska općina Ljubljana i 16 okolnih općina

Objekt za obradu otpada

- Miješani kućanski, proizvodni, trgovinski i glomazni otpad
  - kapacitet 150 239 tona godišnje
- Proizvodnja goriva iz krutog otpada
  - kapacitet 60 137 tona godišnje
- Obrada biorazgradivog kućanskog otpada
  - Kapacitet 21 000 tona godišnje

Postrojenje za obradu eluata

- Eluat iz odlagališta i obrada otpadnih voda
  - Kapacitet 520 m3 dnevno

PRIMJER – Slovenija

Unaprjeđenje regionalnog centra za upravljanje otpadom (2)

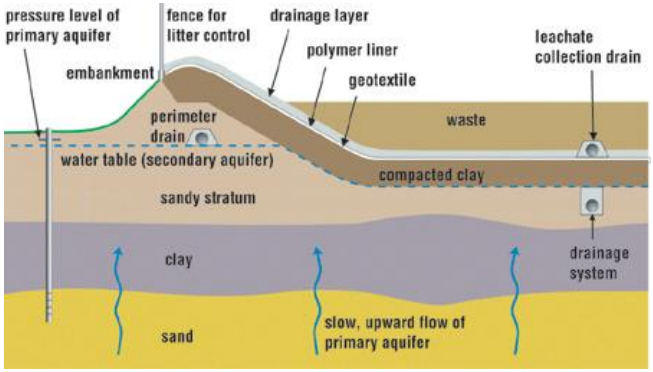

Prednosti projekta – po dovršetku

- Znatno smanjenje otpada koji se odlaže na ljubljansko odlagalište – za 176,000 tona godišnje
- Stopa recikliranja i povrata povećana na 58%
- Obrada preostalog otpada koji se odlaže – postaje gotovo inertan
- Bioplin koji se proizvodi tijekom postupka obrade koristit će se za proizvodnju energije

Usluga osigurana za 414.000 stanovnika

Znatne prednosti za okoliš

Ukupni trošak € 144 milijuna / EU € 78 milijuna
http://www.eu-skladi.si

Obnova grada kulturne baštine Vila do Conde - Portugal

Bivši kulturni centar doživio je pad tijekom 70-ih i 80-ih zbog neuspjeha industrije, što je dovelo do pada broja stanovnika i lošeg stanja drevne baštine grada

Program 'Ponovno otkrivanje Vila do Conde' za 2000. – 2010.

- Središnje obilježje: obnova povijesnih zgrada – kazališta, muzeja

- Nagrađena obnova javnih prostora

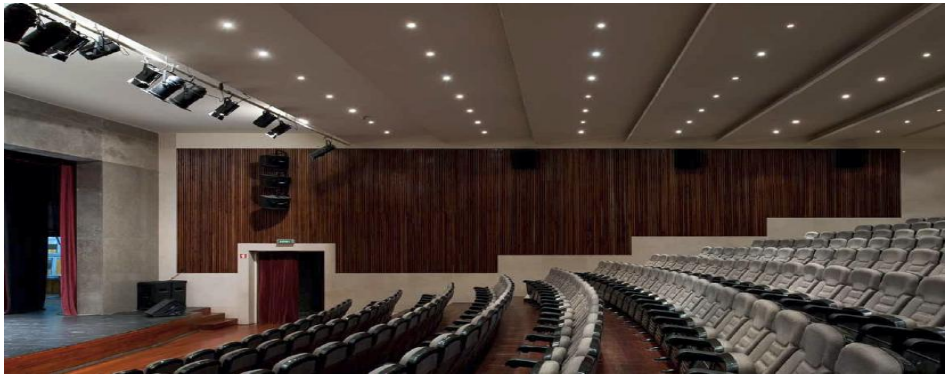

Obnova grada kulturne baštine Vila do Conde - Portugal

Strategija za poticanje kulturnih i kreativnih industrija

Fizička ulaganja integrirana s 'mekšom' podrškom

•Pomoć kreativnim tvrtkama i nevladinim udrugama

•Obrazovanje i osposobljavanje u umjetnosti, glazbi, plesu

Ukupni trošak € 18,3 milijuna / EU € 8,8 milijuna
http://www.ccdr-n.pt

Rezultati

•Privučeni su mladi ljudi – obrnut je trend demografskog pada

•11% rast stanovništva

•Danas je grad domaćin 'Međunarodnog festivala kratkih filmova'

Faktori uspjeha

•Promicala se kulturna raznolikost, što je povećalo uključenost etničkih manjina

•Koordinacija partnerstava za fizičku obnovu i kulturne aktivnosti

Primjer projekta iz Notio Aigaio, Grčka (1)

Postrojenje za ekološko odsoljavanje

Nedostatak pitke vode tijekom ljeta u vrhuncu sezone

Suradnja – Egejsko sveučilište / Južna egejska regija

- Plutajuće postrojenje za desalinaciju
- Pokreće ga vjetrogenerator i fotovoltaični sustav
- Mobilnost – jednostavno premještanje sukladno potrebama
- Autonomni sustav - radi bez posade

Primjer projekta iz Notio Aigaio, Grčka (1) - Postrojenje za ekološko odsoljavanje

Pokriva sezonske potrebe za opskrbom otoka pitkom vodom

Značajni doprinos poljoprivredi i drugim djelatnostima izvan naseljenih područja

- Voda za piće - 70 m³ dnevno – zadovoljava potrebe od oko 300 ljudi
- Razdoblje isplativosti 3 godine / radni vijek sustava – 20 godina
- Uzrokuje minimalne poremećaje u životnom ciklusu otočana
- Nulta stopa emisije stakleničkih plinova

Ukupni trošak €2.9 milijuna /

7. PROMICANJE ODRŽIVOG TRANSPORTA

Bijeli dokument za Transport EU

60% smanjenje ispuštanja stakleničkih plinova do 2050.

Ključni fokus za ERDF / CF

- Osnovna TEN-T infrastruktura koja pokriva cestovni, željeznički i pomorski promet
- Sekundarne i tercijarne veze prema TEN-T mreži
- Multimodalne transportne veze
- Interoperabilni željeznički sustav
- Bolje upravljanje rizikom i katastrofama u transportu

Ključna komplementarnost

- Sredstva za povezivanje Europe (eng. CEF)

7. PROMICANJE ODRŽIVOG TRANSPORTA

Ključni fokus za ERDF / CF *(nastavak)*

- Ekološki prihvatljivi transportni sustavi
  - Poboljšani niskougljični javni transport
  - Vozila bez ugljika / infrastruktura za napajanje
- Otklanjanje čepova u kopnenim vodenim putevima
  - Minimiziranje promjena na riječnim koritima
  - Ekološki prihvatljivije flote

- Pametni sustavi za distribuciju, skladištenje i prijenos plina i električne energije

PRIMJER

Mreža suradnje - Belgija, Danska, Njemačka, Nizozemska, Norveška, Švedska i VB

Razvoj morskih autocesta za projekte "zelenog rasta"

Transnacionalni projekt koji uključuje 20 regija s izlazom na Sjeverno more

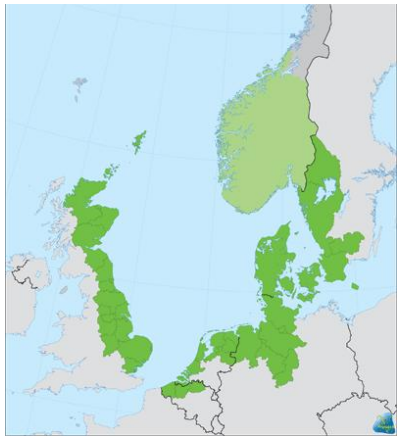

- Mreža koja povezuje ključne djelatnosti i vlade susjednih država
- Održavanje odbora s konceptom zajedničke strategije
- Promicanje i osmišljavanje 15 inicijativa za priobalnu plovidbu
- ICT modeli i alati za intermodalni prijevoz

Ova uspješna inicijativa proširena je i na Barentsovo more u Rusiji

EU sredstva €2.6 milijuna

http://www.northernmaritimecorridor.no

'Teretni brod koji plovi od norveške luke Bergen do Nizozemske može prevesti nosivosti do 250 kamiona s prikolicama' **Sjeverno-morski koridor**

Prvi hibridni dizel trajekti na svijetu

Škotska

2 nova plovila za kratku vožnju

•Ro-ro dizajn koji može primiti 150 putnika, 23 automobila / 2 velika teretna vozila

•Prvo plovilo u funkciji – jesen 2013.

Ukupni troška € 30 milijuna / EU € 600.000

http://www.cmassets.co.uk

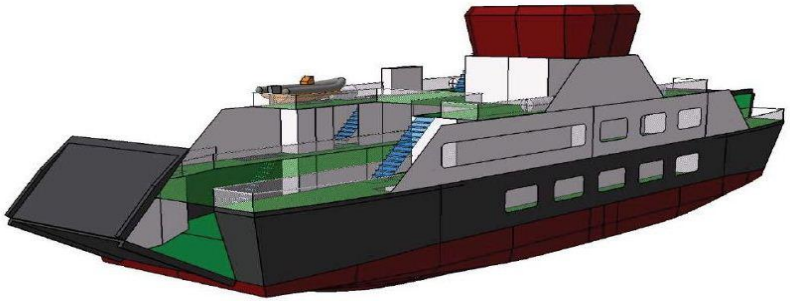

Inovativna 'zelena' tehnologija

•Maleni dizel generatorski uređaji snabdjevaju električne motore koji pokreću propelere energijom

•Baterije osiguravaju minimalno 20% utrošene energije

•Smanjena potrošnja goriva, ispuštanja CO2 i drugih zagađujućih tvari

•Trajekti će se napajati gorivom tijekom noći, dok su u otočnim pristaništima

U budućnosti će se za punjenje baterija koristiti energija lokalnog vjetra, valova ili solarnih sustava

Demonstracijski projekt za autobus s vodikovom gorivnom ćelijom

Neratovice, Češka Republika

Pogonski sustav s trostrukom hibridnom gorivnom ćelijom

- Gorivna ćelija koristi kemijsku energiju za proizvodnju električne energije za pogon autobusa
- Spremnik s 20 kg plinovitog vodika na 350 bara
- 250 km po spremniku vodika
- Jedan autobus i jedna gorivna stanica trenutno u funkciji

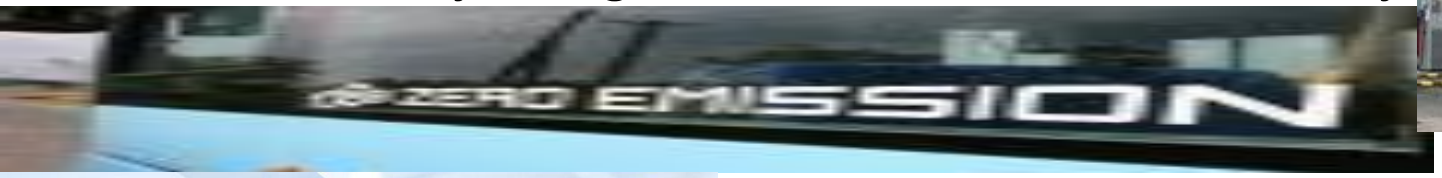

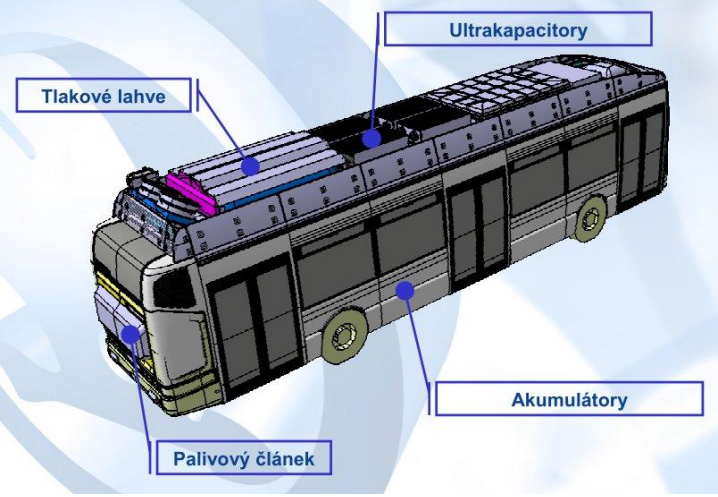

Demonstracija čistog gradskog transporta

- Niska razina buke
- Niska razina CO2
- Voda se ispušta samo tijekom korištenja
- Znatno smanjen rizik za zdravlje

Doprinos EU € 1,3 milijuna

http://www.h2bus.cz

8. PROMICANJE ZAPOŠLJAVANJA I MOBILNOSTI RADNE SNAGE

Glavni cilj EU

75% stopa zaposlenosti za odrasle u dobi od 20 do 64 godine

Ključni fokus za ESF

- **Pristup zaposlenju za ljude koji traže posao i neaktivne ljude**
  - Uključujući lokalne inicijative za zapošljavanje i podršku mobilnosti radne snage
- **Održiva integracija mladih**
- **Samozapošljavanje, poduzetništvo i osnivanje tvrtki**
- **Rodna jednakost i usklađenje posla i privatnog života**
- **Prilagodba radnika, poduzeća i poduzetnika na promjenu**
- **Aktivno i zdravo starenje**
- **Modernizacija i jačanje institucija tržišta rada**

KONTROLA NAD KARIJEROM

Bugarska

Projekti *„Mogu”* i *„Mogu bolje”*

• u okviru projekta *“Mogu”,* svaka zaposlena osoba mogla je dobiti bon za:

-Osposobljavanje za ključne kompetencije

-Tečaj koji daje stručne kvalifikacije

Veliki projekt

• Uključeno više od 540 obrazovnih centara i

• 720 organizacija za osposobljavanje

• 140 000 zaposlenika pohađalo je tečaj osposobljavanja

Ukupni trošak €72 milijuna / EU €61 milijun

http://www.az.government.bg

• U nastavku projekta *‘Mogu bolje’*, očekuje se još 81 000 sudionika

STARIJI I MUDRIJI RADNICI

Gdansk, Poljska

Ukupni trošak € 412.000

/ EU € 485.000

http://pup.gda.pl

Projekt 'Zreli poduzetnik'

…cijenimo iskustvo i vještine starijih radnika

- Nezaposleni ili neaktivni stariji radnici pozivaju se da se prijave za poslovno ospobljavanje
- Prijavilo se 120, od kojih je 60 odabrano za osposobljavanje
- Višemodulski tečajevi pokrivali su prve korake za poduzetnika, pravna pitanja, računovodstvo, marketing, poslovno planiranje itd.
- Svi koji su završili tečaj mogli su podnijeti molbu za jednokratnu potporu za ulaganje
- Na kraju je 50 ljudi iskoristilo priliku za pokretanje nove tvrtke

9. PROMICANJE SOCIJALNE UKLJUČENOSTI I BORBA PROTIV SIROMAŠTVA

Glavni cilj EU

20 milijuna ljudi osloboditi rizika siromaštva i isključenosti

Ključni fokus ESF-a

- Aktivna uključenost – savjetovanje, usmjeravanje, obrazovanje i pred-strukovno/strukovno obrazovanje i osposobljavanje
- Integracija marginaliziranih zajednica poput Roma
- Borba protiv svih oblika diskriminacije
- Bolji pristup visokokvalitetnoj zdravstvenoj i socijalnoj skrbi
- Promicanje socijalno osviještenog gospodarstva i tvrtki
- Lokalne razvojne strategije koje vodi zajednica (sa ERDF-om)

9. PROMICANJE SOCIJALNE UKLJUČENOSTI I BORBA PROTIV SIROMAŠTVA

SECOND HAND TRGOVINA S PROVOKLASNIM AMBICIJAMA

Češka

Projekt „Second Hand, SECOND HELP"

- Provodi se u second-hand trgovini odjećom na glavnom trgu u Pilsenu
- Trgovina zapošljava 15 radnika s mentalnim invaliditetom uz troje ostalih prodavača
- Svi rade u stabilnom radnom okruženju u skladu s njihovim potrebama

- Socijalna tvrtka – trgovina pruža značajne usluge manje bogatim ljudima u Pilsenu
- Sama će se financirati nakon završetka projekta
- Korisnici projekta sada otvaraju još jednu trgovinu

Ukupni trošak € 265.000 / EU € 191.000

http://www.moznostitujsou.cz

Primjer projekta iz Constanţe, Rumunjska

Centar za posebne edukacije doprinosi stvaranju socijalno uključivog društva

Nadogradnja škole za djecu s poteškoćama u razvoju

- Jedinice za fizikalnu terapiju i masažu, te senzornu terapiju
- Posebni materijali za učenje i moderna kompjutorska oprema
- Gimnastička dvorana i prostor za proslave u kojoj se organiziraju razni događaji

Ukupni trošak €1.6 milijuna / EU €1.3 milijuna

http://www.adrse.ro

Povećanje u kapacitetu i kvaliteti usluge

- Više djece uključeno u terapiju
  - od 145 do 450
  - uključena i romska djeca u regiji
- Povećana aktivnost rehabilitacije
  - sa 50% na 80%

10. ULAGANJE U OBRAZOVANJE, VJEŠTINE I CJELOŽIVOTNO UČENJE

Glavni ciljevi EU

Smanjiti stopu prekida školovanja na manje od 10 %, te povećati udio osoba dobi 30-34 godine s tercijarnim obrazovanjem na najmanje 40%

Ključni fokus ESF-a

- Smanjenje stope prekida školovanja i promicanje jednakog pristupa kvalitetnom obrazovanju u ranom djetinstvu, te tijekom primarnog i sekundarnog obrazovanja
  - **posebne mjere za djecu s teškoćama u učenju / jačanje kapaciteta nastavnika**
- Poboljšati kvalitetu, učinkovitost i otvorenost prema tercijarnom i ekvivalentnom obrazovanju da bi se povećale razine znanja
  - **ciljana podrška za studente / veća relevantnost studijskih grupa**

Ključni fokus ESF-a

• Pristup **cjeloživotnom učenju**, **poboljšanje vještina radne snage** i povećanje relevantnosti **sustava obrazovanja** i **usavršavanja na tržištu radne snage**

– **Europski sustav bodovanja za strukovno obrazovanje i usavršavanje (eng. ECVET)**

KVALITETA U OBRAZOVANJU – KORAK PREMA JEDNAKOSTI

Rumunjska

- Broj romske djece u predškolskim i školskim institucijama čini samo ¼ ukupnog broja.

- Stope prekida školovanja iznimno visoke kod romske populacije.

- Projekt promiče **obrazovanje kao put prema uspjehu** među romskom djecom i njihovim roditeljima

- Poseban naglasak je na **privlačenju većeg broja romske djece u obrazovni sustav i zadržavanje** u njemu, počevši od predškolskog odgoja

KVALITETA U OBRAZOVANJU – KORAK PREMA JEDNAKOSTI

Rumunjska

•Projekt se provodi u četiri županije

- obuhvaćeno 40 predškolskih ustanova i 800 djece

- Razvijen je **intervencijski model** da bi se identificiralo i pružilo podršku učenicima za koje postoji rizik prekida školovanja
  - posebni interkulturalni nastavni program
  - u okviru projekta nastavnici se obučavaju za primjenu interkulturalnog nastavnog programa
  - pružanje podrške bilingvalnim nastavnicima romske grupacije

Ukupni trošak € 853.000 / EU € 719.000

http://www.amarerromentza.org

- Faktori uspjeha uključuju angažman **grupa za podršku** koje uključuju roditelje

Primjer projekta iz Montpelliera, Francuska

9 regionalnih škola kao prilika za novi početak (1)

Svake godine 5000 mladih iz regije Languedoc-Roussillon napušta školu bez ikakvih kvalifikacija

Label École de la 2e Chance
Réseau e2c France

Novi početak

- ER2C (Regionalna škola kao prilika za novi početak) namijenjena nezaposlenim mladim osobama između 18 i 25 godina pružanjem druge šanse, a koji su izvan sustava najmanje 6 mjeseci
  - susreću se s stvarnim poteškoćama budući da nemaju kvalifikacija za rad

Otvoreni pristup školi nasuprot greškama iz prošlosti. Jedini kriterij za odabir polaznika programa je predanost.

Primjer projekta iz Montpelliera, Francuska

9 regionalnih škola kao prilika za novi početak (2)

Ciljevi projekta ER2C

- unapređenje i usvajanje općih znanja i vještina
- usvajanje društvenih vrijednosti i izgradnja osjećaja pripadnosti zajednici
- motivacija i osobne karakteristike, važnost profesionalnih ciljeva

Ukupni trošak €3 milijuna /
EU €1.5 milijuna
http://www.reseau-e2c.fr

Kako drugi puta postići uspjeh

- u 2010. godini 64% studenata koje je pohađalo ER2C je dobilo:
  - zaposlenje (uključujući stipendije)
  - stručnu spremu ili diplomu - ili su nastavili s školovanjem

S FAKSA NA POSAO

Ujedinjeno Kraljevstvo

Program Graduate Head Start (Sveučilište Chester)

- Kratki tečaj koji diplomantima pruža dodatne vještine koje su im potrebne da bi se snašli u radnom okruženju
- Modul poslovnih vještina i profesionalnog razvoja
  - uključujući vještine pripreme prezentacija i vođenja intervjua
- Planiranje karijere / individualni trening
- ECDL kvalifikacije
- **Mogućnost odlaska na radno mjesto u trajanju od 5 tjedana**

S FAKSA NA POSAO

Ujedinjeno Kraljevstvo

Rezultati (od 2009.)

•400 sudionika – završenih studenata

•72% je pronašlo zaposlenje u skladu s kvalifikacijama

"Prilika da se promosti jaz između sveučilišta i stvarnog svijeta; velika vrijednost u vašem životopisu" – izjava sudionika

"On je svo vrijeme bio vrlo usredotočen i profesionalan, (…) ispunio je sva naša očekivanja"
- direktor tvrtke za financijske usluge

Ukupni trošak € 371.000/ EU € 182.000

http://www.chester.ac.uk/careers/graduate-head-start

11. JAČANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA I STVARANJE UČINKOVITE JAVNE UPRAVE

Ključni fokus ESF-a

Reforme javne uprave radi jače regulacije i dobrog upravljanja:

•učinkovito upravljanje javnim politikama - transparentnost, poštenje i odgovornost

•izgradnja kapaciteta za sve dionike koji stvaraju politike zapošljavanja, obrazovanja, zdravstvene i socijalne skrbi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini

11. JAČANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA I STVARANJE UČINKOVITE JAVNE UPRAVE

Ključni fokus ESF-a

•Razvoj sektorskih i teritorijalnih sporazuma u područjima zapošljavanja, socijalne uključenosti, zdravstva i obrazovanja na svim teritorijalnim razinama

UTVRĐIVANJE RIZIKA OD KORUPCIJE

Mađarska

-Projekt je proveo Državni ured za reviziju (SAO) Mađarske na temelju rezultata projekta *'Twinning Light'* s Revizorskim sudom iz 2008.

Projektne komponente uključuju:

•Mapiranje izloženosti korupciji u odabranim javnim institucijama

•Jednostavan pristup bazi podataka putem Interneta

•Detaljnu analizu rizika od korupcije u organizacijama uključenim u javnu nabavu i korištenje fondova EU

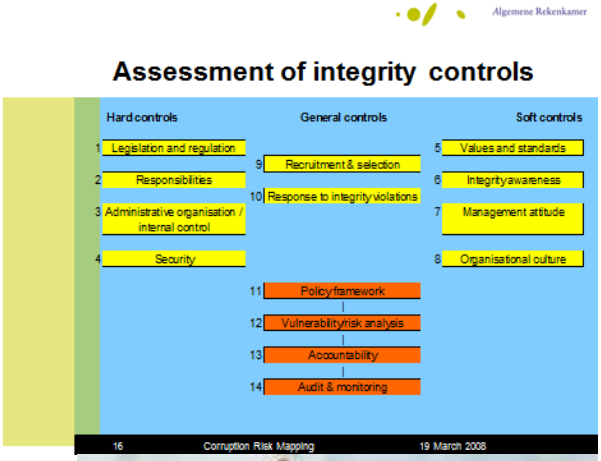

UTVRĐIVANJE RIZIKA OD KORUPCIJE

Mađarska

- Novi vodič za reviziju s razvijenim protukorupcijskim aspektima
- Službeno prihvaćene revizije pravila i postupaka
- Sveobuhvatna edukacija zaposlenika

- Konferencije, sastanci i radionice radi informiranja stručnjaka, akademika i novinara, te opće javnosti

Ukupni trošak € 1 milijun / EU € 800.000

http://www.asz.hu/en/eu-funded-projects/mapping-corruption-risks

DANI EU FONDOVA

British Embassy Zagreb

Primjere projekata financiranih od EU možete pronaći na sljedećim Internet stanicama:

Dostupne su stotine detaljnih primjera!

Europski fond za regionalni razvoj - ERDF

http://ec.europa.eu/regional_policy/indexes/project_examples_en.cfm

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/projectbook/dg_regio_project_book_en.pdf

Europski socijalni fond - ESF

http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=466&langId=en&country=0&theme=0&keywords=&list=0

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj - EAFRD

http://enrd.ec.europa.eu/en/home-page_en.cfm

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo - EMFF

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet/welcome-farnet-european-fisheries-areas-network